

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
KONSTYTUCJA CZY SER SZWAJCARSKI	11
Co zazwyczaj pisze się w konstytucjach	13
O anemii konstytucji, czyli jak regulować podstawowe prawa i wolności obywatelskie	15
Czy „prawo” i „wolność” to jest to samo?	25
Jak „uruchamia się” prawa i wolności w obronie obywatela	27
Historia o amerykańskim sztandarze, swobodzie sumienia, dylematach sędziego i „rzeźbieniu” konstytucji	31
Brać sprawy we własne ręce, czyli spór o Kartę Praw i Wolności	36
O kłopotach z pożyczkami z prawa międzynarodowego	43
Bilans na dzień dzisiejszy	48
Szansa dla sądów	52
Awantura o prawa socjalne	55
Co nas czeka?	60
TRUDNIEJ JEST GONIĆ, CZYLI O KŁOPOTACH OKRESU PRZEJŚCIOWEGO	61
Koszty wspinaczki na niewłaściwe drzewo	63
Pułapki polityki	65
Budująca niezgoda	67
Prawo nad polityką czy polityka nad prawem	69
Państwo silne czy słabe?	71
Własność i władza	75
Czy znamy różne imiona demokracji?	78
Demokracja liberalna: sługa wszystkich i niczyja	81
Równi i równiejsi	88
PAŃSTWO PRAWA: Z CZEGO JEST ZBUDOWANA TARCZA DLA OBYWATELI	99
Konieczność czy mit	101
Skazani na naukę	110

Zmagania z czasem: dlaczego w demokracji trudno o dobre prawo	115
Co wolno tworzyć prawa	118
Nieuchronność nieoczekiwanych efektów ubocznych: nie wszystko nam się uda . .	125
Kto ma decydować o sensie prawa, czyli problemy z prawem nazbyt pojemnym . .	130

TRZECIA WŁADZA, CZYLI SĄDY – STRAŻNIK PAŃSTWA PRAWA 137

Dwa wyroki albo prawo do sądu	139
Prawo do sądu w Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności	143
Czy sąd i grupa sędziów to to samo?	146
Dlaczego właśnie sąd?	148
Krzepiące przykłady	150
Co się zmienia w sądach, czyli sędziowie odkrywają konstytucję	153
Długa jest droga do Tipperary	168

ZMIANA KONSTYTUCJI – W CZYICH RĘKACH 171

Kulawe dziecko demokracji	173
Obywatelskie nieposłuszeństwo a konstytucja	180

NOWA KONSTYTUCJA – JAK SZYBKO: CZAS PISANIA I CZAS DOJRZEWANIA ŚWIADOMOŚCI 185

ANEKS 197

Tryb prac nad nową konstytucją	199
Zestawienie porównawcze treści projektów konstytucji	202

TABELE 231